

VIZE KRÁSNÉ EKOZAHRADY

ANEB V SADĚ SKVÍ SE JARA KVĚT, ZEMSKÝ RÁJ TO NA POHLED

KOLIK JE LIDÍ, TOLIK JE ROZDÍLNÝCH PŘÁNÍ A TUŽEB. KAŽDÝ CHCE NĚCO ALESPŮŇ TROCHU JINÉHO. MOŽNÁ PROTO, ABY SVĚT MOHL BÝT ZAJÍMAVÝM A PESTRÝM MÍSTEM. LIDÉ, KTEŘÍ VĚDOMĚ A ZE SRDCE REALIZUJÍ SVÉ SNY A PLÁNY, SI NAVZÁJEM NEKONKURUJÍ, ALE PODPORUJÍ TÍM, CO DĚLAJÍ JEDEN DRUHÉHO. TO JE PŘÍRODNÍ ZÁKON FUNGUJÍCÍ V ROZMANITÉM LESE, NA KVĚTNATÉ LOUCE NEBO V POLYKULTURNÍM ZELENINOVÉM ZÁHONKU. VŠE TUDÍŽ NASVĚDČUJE TOMU, ŽE ÚPLNĚ KAŽDÝ MŮŽE MÍT HOJNOST A ŽÍT ŽIVOT, KTERÝ CHCE. JE MNOHO CEST A ROZCESTÍ, KTERÉ K VAŠÍ NEJVYŠŠÍ ŽIVOTNÍ REALITĚ VEDOU. ABYSTE VYKROČILI NA TU SPRÁVNOU, MĚLI BYSTE MÍT DOBRŮU PŘEDSTAVU, KAM CHCETE DOJÍT. TOMU SE ŘÍKÁ VIZE. BEZ VIZE JE KRIZE.

SVŮJ CÍL SI KAŽDÝ VOLÍ SÁM. ZÁSADNÍ KROK SPOČIVÁ V ODVAZE DOVOLIT SI MÍT TU NEJVYŠŠÍ MOŽNOU VIZI, NESTYDĚT SE ZA NI A KONAT SKUTKY, KTERÉ VÁS K NÍ PŘIBLIŽUJÍ. VIZE SAMA O SOBĚ BY ZNAMENALA VĚČNÉ LÉTÁNÍ S HLAVOU V OBLACÍCH A NOHAMA PĚT CENTIMETRŮ NAD ZEMÍ, COŽ NESTAČÍ. UZEMĚNOST A DŮSLEDNÁ PRÁCE S KAŽDODENNÍ REALITOU V PŘÍTOMNÉM OKAMŽIKU JE ZATÍM JEDINÁ MOŽNOST, JAK SVOU VIZI USKUTEČNIT. NĚKDY JE TO ZMĚNA MÍSTA PRO ŽIVOT, ZMĚNA PARTNERA, ZMĚNA ZPŮSOBU VYDĚLÁVÁNÍ PENĚZ, ZMĚNA MYŠLENÍ A POHLEDU NA GLOBÁLNÍ I „KAŽDODENNÍ“ VĚCI. A DĚLAT TO, CO DĚLÁTE, S LÁSKOU A NADŠENÍM, JE ROVNĚŽ DŮLEŽITÉ. DOBRÁ EKOZAHRADA NEBO RODOVÝ STATEK NEVZNIKÁ V HLAVĚ ANI V PENĚŽENCE, ALE V SRDCI. AŽ PAK NÁSLEDUJE TA KOMICKÁ FÁZE S KOLEČKY NA PAPIŘE, RÝČEM, SLÁMOU A TRPĚLIVOSTÍ.

„Chceš-li být šťastný jeden den, tak se opij.
Chceš-li být šťastný jeden rok, tak se ožeň.
Chceš-li být šťastný celý život, pořád si ekozahradu.“

(staré japonské, v posledním slově mírně aktualizované přísloví)

BEZ VIZE JE KRIZE

Sekačky vrčí po lučinách a konifery šumí po dědinách. Člověk, který pochopil opravdový smysl zahrádky, už ji nemůže vnímat jako čistě materiální skládačku barev a tvarů. V „moderní“ zahradě si připadá jako v naaranžované výkladní skříni luxusního obchodu. Nikde nic praktického, všechno je dražší, než by mělo, nejlépe dovezené z ciziny, a hlavním motivem je vzbudit zdání přepychu. Cílem péče o zahradu je dokonalá upravenost. A samotná péče se skládá vlastně jenom z uklízení, pořádá dokola. Jako by to nestačilo doma.

Přijde první vedro a všechno schne, jako by si příroda bez hadice a rozprašovačů neuměla poradit sama. A všechny ty rostliny pořád rostou, vždyť to jen přidělává práci se stříháním a řezáním! Zahradkář pak

raději pořizuje všechno zakrslé nebo převislé a na ty zbývající neukázněné rostliny nakupuje hlučné motorové přístroje. Zelenina se musí okopávat, hnojit a zalévat, padne na to spousta chemických přípravků – to už je přeci levnější si ji koupit v obchodě a je klid, ne? Jednu noc se majiteli klasické zahrady třeba zdá o mšicích velkých jako vetřelci z hororu, druhou noc o sedmikráskách v trávniku a ucpaném postřikovači, no prostě noční můry nejhoršího kalibru. Někdy se člověk velmi snadno chytí do pasti a ze zahrady si udělá místo potěšení nepřijemné drama. Dokonce může přijmout názor, že jeho vlastní hodnotu určuje jeho okolí, a jedním z měřítek, podle kterých toto hodnocení probíhá, je zahrada. Člověk v pasti už nepečuje o zahradu pro sebe, ale pro

uznání od svého okolí. Třeba by tam ty sedmikrásky i rád nechal, ale co by tomu řekli sousedi? Bojí se, že přerostlý trávník plný pampelišek se nevejde do šablony vymezené pro slušné a úctyhodné lidi, proto člověk chycený v pasti jde, a aniž by sám přemýšlel proč, stráví odpoledne vydloubáváním nebo chemickou genocidou těchto nádherných léčivých rostlin. Ale kde je radost ze života? Paradoxem je, že sousedé vlastně nesnášejí ten řev travní sekačky za plotem a rozprašované jedy odlétávající po větru do jejich bazény jim možná také neprosívají. Tak pro koho se vlastně všichni tak snaží?

NACHÁZENÍ INSPIRACE

Člověk může znovu získat svůj zemský ráj to na pohled, když opustí staré vzorce implantované zahradním průmyslem a vyučoványými šablonami a popřemýšlí nad každým krokem sám za sebe. Zjistí, že si může užívat života po svém! Pro začátek stačí, když se v každodenním shonu na chvíli v přírodě nebo ve své zahrádce zastaví, zeptá

se rostlinek, živočichů a sám sebe, jestli je všechno, jak má být. Postupně se znovu naučí čerpat z přírody energii, vnímat její krásu a usmívat se. Protože jinak nic z toho, co dělá a co považoval za tak důležité, nemá smysl. Co je vašim ideálem, který si chcete dopřát? Po čem toužíte? Po jakém životě, po jakém místě pro život, jaké aktivity chcete ve svém každodenním životě provozovat? Každý z nás může ke stejné věci přistupovat z jiné strany. Někdo je na estetiku, jiný na to jde přes žaludek, další je motivován přirozenou leností a pohodlností. Jsou mezi též milovníci volné přírody, nebo lidé, kteří jednoduše poslouchají svůj zdravý rozum a také dobrodruzi a experimentátoři.

Každý člověk vlastně pořád něco tvoří. Někdy je to naše práce, jindy koníček, každopádně všichni každou vteřinou tvoříme svůj život. Ekozahrady mohou sloužit jako úžasná inspirace pro všechny, jen každá bude vypadat trochu jinak. Už přemýšlení nad svou převládající motivací je základní součástí vytváření svého zahradního designu, který vám právě od této chvíle může tato kniha pomoci vytvořit.

RÁJ PRO DĚTI

Tak nějak se ví, že děti by měly běhat venku, být na čerstvém vzduchu, na slunci, lézt po stromech, hrát na schovávanou a žít v ekologicky čistém prostředí. Vytvořit jim takové prostředí je to nejkrásnější, co mohou rodiče udělat. A to i pro sebe. Pokud je venkovní prostředí tvořené betonem, nudným trávníkem, nevyužitelnými keři a stromy, na ulicích není bezpečno a do opravdové přírody je daleko, pak se nemůžeme divit, že virtuální realita počítačů a zábavních center děti přitahuje více než běžný život. Základem spokojených dětí jsou spokojení rodiče a báječné místo pro život, na kterém žít je radost. Dětsví člověka formuje a garantují vám, že každého malého lidského tvora silně ovlivní, když má vlastní strom, který byl vysazen na oslavu jeho narození, vlastní ryby v jezírku, houpačku visící z větve, ořechy padající do listů, vůni květin u okna do ložnice, štěbetání ptactva, louku na postavení stanu, energii přírody v plné síle a rodiče či prarodiče žijící v souladu s přírodou jako vzor.

ÚRODA PRO ZDRAVÍ A VITALITU

Je vypořádáno, že bio zelenina či ovoce, tedy i vlastní produkty z ekozahrady, mohou člověka léčit, dodávat více energie a vitality než produkty pěstované v průmyslovém zemědělství. Rostliny, které nejsou chemizované a rostou ve zdravém společenství, si vypěstují vlastní odolnost proti chorobám a škůdcům, a proto látky, jež obsahují, mohou být účinnou prevencí proti rakovině a jiným "civilizačním" chorobám. Bylo zjištěno, že konvenčně pěstované plodiny tyto užitečné látky v sobě nemají.

Dalším faktem je, že poctivá domácí úroda s výrazně lepší chutí má i mnohonásobně výživnější hodnotu nežli ta vodnatá a hnojivý vyhnaná do velkých rozměrů. Kvantitu několika základních druhů, které vidáme na pultech supermarketů, můžeme nahradit kvalitou a rozmanitostí rostoucí pár metrů od našich vchodových dveří. Anonymní potrava produkovaná kdesi daleko čistě z komerčních důvodů může být nahrazena rostlinami pěstovanými a sklizenými s láskou a vědomě.

Motivací vložít čas do pěstování rozmanitých jedlých rostlin může být výrazné zlepšení kvality života na všech úrovních. Radost ze života se dá potom báječně oslavit při setkání s přáteli v zahradním sklípku s ochutnávkou různých fermentovaných specialit, například testování bylinných piv a vín může být docela zábavná záležitost.

ŘEŠENÍ EXISTUJE!

Vytvořte zahradu, která se stará sama o sebe a příliš vás k tomu nepotřebuje (samozřejmě kromě prvních let práce po založení, než „vyroste“). Takovou, která je daleko hezčí než všechny ostatní a nechce po vás žádné peníze na údržbu. Zahradu, která kvete, plodí ovoce a obsahuje spousty jedlých rostlin, čistí se a voní úplně sama, zdravě a esteticky. To jsou základní pravidla přírody, která vždycky fungovala a fungovat budou, když se podle nich budeme řídit, a ne s nimi bojovat. Hmyzí škůdce zbaští jejich přirození hmyzí a ptačí predátoři, plevel bude utlačen bujnými trvalkami a mulčem a v chytře kombinované zeleninové zahrádce pro něj nezbude moc místa. A krom toho si ještě uvědomíme, že nic takového jako plevel vlastně neexistuje (viz Jedlý trávník).

Majitel této zahrádky si může vybrat mezi slastným odpočinkem se sklenkou domácího moštu ve stínu krásných stromů nebo pomáháním přírodě na své zahrádce k ještě větší dokonalosti, neboť dobře založená ekozahradka po pár letech od založení uvítá vaši pomoc, jen pokud ji nabídnete rádi a dobrovolně. Necháte za sebe většinu času pracovat přírodní zákony. Pracují totiž s radostí, automaticky, zdarma a elegantně.

Každý keř i strom potřebuje čas k růstu, proto začněte co nejdříve. Zahradka k dosažení svého potenciálu potřebuje minimálně deset let, ale už za rok či dva bude hezká, funkční a plodící. Nabídně vám energii a atmosféru, kterou na běžné zahradě nenajdete ani za sto let každodenní dřiny. Řešení tímhle způsobem nabízí nově se rodící styl zahrádkaření a nový pohled na život na této planetě celkově, který ale vlastně vůbec není nový. Zkomponujeme svou zahradu z prvků, které se vzájemně doplňují ve svých funkcích už po tisíce let, zamysleme se nad potřebami a vzájemnými vazbami rostlin, živočichů a nás, a můžeme si ušít zahradu přímo na míru. Máme přitom volné ruce při zohledňování všech svých vlastních potřeb a osobitého estetického cítění.

Samozřejmě jsou k tomu potřeba znalosti určitých přírodních funkcí a také trochu intuice a představivosti, ale nakonec každý objeví, že je to mnohem snazší, než se zdálo na začátku. Daleko snazší než se starat o špatně zkomponovanou klasickou zahrádku alias „vadnoucí trávníkovou prázdnotu“. Příroda nám ráda pomůže. Úplně v klidu to zvládala ještě předtím, než každý její kousek dostal latinský název.

